

Hitteprotocol



Christelijke basisschool De Hoeksteen | 06VD

Pieter Biggestraat 11
3257 AR Ooltgensplaat

☐ 0187 631485

☐ info@hoeksteen-ooltgensplaat.nl

☐ www.wwwww.hoeksteen-ooltgensplaat.nl

Inleiding

In scholen loopt de temperatuur 's zomers vaak erg hoog op. Het is bewezen dat een binnentemperatuur vanaf 26°C een duidelijk ongunstige invloed heeft op het leerproces.

Om op een verantwoorde wijze om te gaan met deze temperaturen hebben we, in samenspraak met de MR, besloten een hitteprotocol op te stellen.

K.Knoester directeur CBS De Hoeksteen

April 218

Goedgekeurd door de MedezeggenschapsRaad op 15 mei 2018.



TEMPERATUUR EN GEZONDHEID (BRON GGD)

De ervaring van temperatuur is zeer persoonsgebonden.
Te hoge binnentemperaturen hebben een negatieve invloed op het functioneren en welbevinden van mensen.
De optimale temperatuur voor denkwerk is 20°C.
Een aangename temperatuur in scholen ligt tussen 18 en 22°C.
Vanaf 26°C neemt de behaaglijkheid af en wordt het prestatievermogen minder.

Temperatuursbeleving

De beleving van warmte en koude in een ruimte worden voor een deel bepaald door de luchttemperatuur.

Andere factoren die invloed hebben, zijn de temperatuur van oppervlakken in de ruimte, de vochtigheid van de lucht en de stromingsnelheid van de lucht.

De temperatuursbeleving is dus niet alleen afhankelijk van de luchttemperatuur.

Het is bijvoorbeeld bekend dat warme oppervlakken in een ruimte stralingswarmte leveren die ervoor zorgt dat het lichaam minder warmte verliest bij dezelfde luchttemperatuur.

Dit kan in de zomer bijdragen aan een onaangenaam binnenklimaat bij een niet-extreme luchttemperatuur.

Verder is in vochtige lucht een oplopende temperatuur eerder onaangenaam dan in droge lucht.

Ook de snelheid waarmee lucht door een ruimte stroomt heeft invloed op de temperatuursbeleving.

Een flinke luchtstroom heeft een verkoelend effect en kan in de zomer bijdragen aan een prettiger binnenklimaat.

Door te ventileren of te luchten kan niet alleen warmte worden afgevoerd, maar kan ook de stromingsnelheid van de lucht worden verhoogd.

Criteria

In de Onderwijswetgeving en in de ARBOwet en daarop gebaseerde regelgeving staan geen concrete normen voor de temperatuur in lokalen.

Er staat, dat er sprake moet zijn van een behaaglijke temperatuur in relatie met de te verrichten arbeid en dat het klimaat niet tot schade van de gezondheid mag leiden.

Als onderdeel van de CAO geeft de Arbocatalogus PO een aantal **aanbevelingen** waarvan in onderling overleg kan worden afgeweken.

Er is ook vermeld dat het belangrijk is dat de directeur vooraf met de MR concrete afspraken maakt over de te nemen maatregelen wanneer de temperatuur boven de 25°C komt.

De MR heeft daarover instemmingsrecht volgens de Arbocatalogus.

Extra risico

Er zijn factoren die ervoor zorgen dat iemand minder goed tegen de hitte bestand is, zoals bijvoorbeeld bij:

een ziekte, bijvoorbeeld suikerziekte of een aandoening van hart, longen of hersenen;

herstel van een ziekte en nog niet helemaal 'de oude';

een hoge bloeddruk;

zwangerschap;

overgewicht;

gebruik geneesmiddelen;

een niet-optimale conditie.

Het is aanbevelenswaardig extra alert te zijn op de aanwezigheid van gezondheidsklachten bij bovenstaande aandoeningen en bij twijfel een huisarts of bedrijfsarts te raadplegen.

TEMPERATUURMETINGEN EN AANBEVELINGEN

Informatie over de hoogte van de temperatuur in de basisschool kan eenvoudig verkregen worden door de temperatuur gedurende enkele weken bij te houden, tijdens verschillende perioden.

Dit kan door leerkrachten zelf worden gedaan door thermometers op te hangen en gedurende enkele weken de temperatuur af te lezen en te noteren. De leerkrachten hebben van de directie

thermometers gekregen die ze plaatsen in de lokalen op vastgestelde plaatsen. Om 10:30 uur, om 13:00 uur en om 15:30 uur wordt de temperatuur in de maanden juni, juli, augustus en september als de temperatuur buiten boven de 22 graden komt (bron buienradar).

Dit wordt bijgehouden op een standaard formulier, zie bijlage 1. Het is ook zinvol de buitentemperatuur bij te houden, omdat de buitentemperatuur invloed heeft op de binnentemperatuur.

Daarnaast is de intensiteit van de zonneschijn van belang: bij een heldere lucht schijnt de zon feller.

Voor het plaatsen van de thermometer, kunt u de volgende richtlijnen aanhouden:

Plaats de meter op leefhoogte (circa 1,5 meter boven de grond).

Plaats de meter niet vlakbij een rooster, deur of raam.

Plaats de meter niet in de buurt van verwarming of op een plaats waar invallend zonlicht kan komen.

Plaats de meter buiten het bereik van kinderen.

We gebruiken een elektrische thermometer.

Aanbevelingen

Als uit metingen blijkt dat de temperatuur regelmatig hoog is, moeten maatregelen worden overwogen.

Bij het nemen van maatregelen tegen temperatuuroverlast moet in aanmerking worden genomen dat het effect erg afhankelijk is van de bouwkundige constructie.

Niet in alle gebouwen zal de gewenste temperatuur gemakkelijk te realiseren zijn. Om warmteoverlast in basisscholen te beperken kunnen de volgende maatregelen worden genomen:

Voorkomen van opwarming

Doe zo min mogelijk verlichting en PC's aan en gebruik het digitale schoolbord zo kort mogelijk in verband met opwarming van het lokaal.

Een regelbare zonwering voor zonbeschenen ramen kan temperatuuroverlast tijdens de zomermaanden beperken, vooral als deze neergelaten wordt voordat de zon op de ramen schijnt.

Binnenzonwering (gordijnen) vervangen door buitenzonwering waarbij de voorkeur uitgaat naar de volgende oplossingen:

Het vrijlaten van ventilatieopeningen en spuiopeningen;
Toepassing van lichtgekleurde materialen die minder opwarmen en meer licht doorlaten. Hierdoor is er minder behoefte aan (kunst)verlichting, die een opwarmend effect heeft.

Platte daken kunnen vochtig worden gehouden op zeer warme dagen.

Door het verdampen van een dun waterlaagje wordt warmte onttrokken aan het dak en zal de binnentemperatuur minder snel toenemen.

In de nacht kan het dak beter weer droog zijn om warmte uit te kunnen stralen.

Het aanbrengen van een vegetatiedak van sedum (vetplantjes) op een substraatlaag kan opwarming tijdens de zomermaanden verminderen.

Het aanbrengen van airconditioning in de school kan, mits deze goed wordt onderhouden, voor een prettiger binnenklimaat zorgen. Airconditioning reguleert zowel de temperatuur als de vochtigheidsgraad in binnenruimten. Ventilatoren kunnen door een verhoging van de luchtsnelheid zorgen voor een verkoelend effect.

Afvoeren van warmte

Deuren en ramen die zich tegenover elkaar bevinden, kunnen worden opengezet om dwarsventilatie mogelijk te maken.

Er kunnen voorzieningen worden aangebracht om permanent (ook 's nachts) te ventileren, zoals roosters.

Ventilatioorosters moeten vrij hoog (het liefst boven 1,80 meter) worden aangebracht.

Door, met behulp van ventilatioorosters, 's nachts te ventileren koelt de constructie van het gebouw een paar graden af, omdat de buitenlucht 's nachts vaak aanmerkelijk koeler is dan overdag.

Daardoor blijft het overdag langer behaaglijk in het gebouw.

Wanneer nachtventilatie niet mogelijk is, kunnen 's ochtends (liefst zo vroeg mogelijk) ramen en deuren wijd open worden gezet. De adjunct zet altijd standaard rond 7:00 uur de ramen open.

Verkoeling

Ventilatoren kunnen door een verhoging van de luchtsnelheid zorgen voor een verkoelend effect. Let op de veiligheid en het geluid.

Organisatorisch en individueel

Naast bovenstaande technische maatregelen en maatregelen ten aanzien van gedrag zijn ook nog diverse organisatorische en individuele maatregelen denkbaar. Wat betreft organisatorische maatregelen kan men denken aan:

Aanpassen lesrooster – korter werken;

Vaker pauzes nemen;

Zwaar werk uitstellen;

Zorgen voor veel drinken;

Aandacht voor personen die extra risico lopen (zie boven).

De belangrijkste individuele maatregel is: luchtige kleding, liefst van katoen.

TROPENROOSTER

In de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) staat geen maximumtemperatuur waarbij nog gewerkt mag worden. Wel regelt de Arbowet dat een werkgever ervoor moet zorgen dat medewerkers veilig en gezond kunnen werken. De temperatuur mag geen gevaar opleveren voor de gezondheid van de werknemers. Leraren en leerlingen gelden in zo'n geval als werknemers.

Bij een tropische temperatuur zal onze school een tropenrooster instellen.

In verband met het halen van het minimum aantal lessen per schooljaar (verplichte onderwijstijd) kiezen wij voor een tropenrooster waarbij eerder wordt gestart met lessen en een continuooster wordt gedraaid, waardoor de schooldag ook eerder eindigt.

Het totaal aantal lessen per dag blijft dan ook intact.

Definities

Tropische temperatuur: De buitentemperatuur is 30°C of hoger. We hanteren de Buienradar app.

Tropenrooster: Tijdsindeling met vroeg beginnende en eerder dan normaal eindigende (kortere) werk- en lestijden.

Extreme warmte: De buitentemperatuur is 32°C of hoger.

Fases

Met betrekking tot het 'Tropenrooster' zijn er drie fases te onderscheiden:

Waakzaamheidsfase

Deze fase is vanaf 01 juni tot 01 september van kracht. De school bereid zich voor op een periode van aanhoudende hitte. In deze fase zullen de interne afspraken rondom hitte worden nagelopen en indien nodig geactualiseerd.

Voorwaarschuwingfase

Als de kans op extreme warmte aanwezig is, zullen teamleden, ouders, MR, TSO en BSO op de hoogte worden gebracht van het geldende hitteprotocol (waarin met name het tropenrooster expliciet benoemd wordt).

De betekenis van deze voorwaarschuwing is dat de ontvangende geledingen alert zijn en indien nodig al het een en ander kunnen organiseren onder voorbehoud.

Waarschuwingfase

Wanneer de extreme warmte daadwerkelijk doorzet en het tropenrooster van kracht zal worden, zullen teamleden, ouders, MR, TSO, BSO, schoolbestuur en Inspectie hiervan op de hoogte worden gebracht.

Dit zal minimaal de dag eraan vooraf gaand gebeuren.

De waarschuwingfase eindigt met een duidelijk bericht naar alle geledingen, waarin is opgenomen vanaf welke dag het tropenrooster niet meer actief is.

Activering en beëindiging

Op het moment dat in verband met extreme warmte de temperatuur in het schoolgebouw als 'onverantwoord' wordt ervaren, zal het tropenrooster worden geactiveerd.

Het besluit om over te gaan tot het tropenrooster wordt genomen door de directeur (na overleg met BHV-ers).

Dit gebeurt eveneens in samenspraak met de andere leden vanuit het MT.

Wanneer de situatie het weer toelaat, wordt het tropenrooster beëindigd en zal het standaardrooster weer van kracht zijn.

Het is een streven het tropenrooster zo kort mogelijk te laten duren.

Ouders zullen namelijk voor die periode iets moeten regelen wat opvang betreft, voor kinderen is dit een andere structuur en teamleden dienen privématig iets te organiseren om eerder op school te kunnen zijn

Lesrooster

Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag wordt het volgende lesrooster gehanteerd:

07:50 uur	inloop
08:00 uur	Start school
09:45 uur	ochtendpauze
10:00 uur	vervolg lessen
11:45 uur	middag pauze (de kinderen blijven op school)
12:00 uur	vervolg lessen
13:45 uur	einde school.

Op woensdag zal het tropenrooster niet afwijken van het reguliere lesrooster.

Opvang

In samenspraak met de BSO zal geprobeerd worden de opvang aansluitend aan school te laten plaatsvinden.

Het is echter aan ouders de keuze om hier wel of geen gebruik van te maken.

Het is in ieder geval zo, dat wanneer ouders geen mogelijkheid hebben tot opvang van hun kind(eren), de school een alternatief programma (opvang) moet aanbieden tijdens de uren waarop de lessen vervallen.

Concreet houdt dat het volgende in:

Om 13:45 uur gaan de kinderen die niet naar huis kunnen naar het lokaal van de leerkracht van groep 8.

Daar zal in ieder geval voor de kinderen voldoende te drinken en te eten zijn, en mogen de kinderen zelf een keuze maken uit verschillende activiteiten. Te denken spelletjes die in het lokaal aanwezig zijn, waterspelletjes op het schoolplein, het lezen in boeken / tijdschriften of knutselen.

Communicatieplan

Op het moment, dat er gecommuniceerd wordt inzake het tropenrooster, gebeurt dit door de directeur. Als eindverantwoordelijke zal hij de volgende geledingen informeren over een eventuele inzet en/of de daadwerkelijke inzet van het tropenrooster.

De volgende geledingen zullen geïnformeerd worden over een eventuele inzet van het tropenrooster

(voorwaarschuwingsfase, fase 2):

Teamleden	<input type="checkbox"/>	Mondeling/telefonisch
MR	<input type="checkbox"/>	Mail
Leerlingen	<input type="checkbox"/>	Mondeling (door leraren)
Ouders	<input type="checkbox"/>	Mail / Parnassys
TSO	<input type="checkbox"/>	Mondeling/telefonisch
BSO	<input type="checkbox"/>	Mondeling/telefonisch
Onderwijsinspectie	<input type="checkbox"/>	Mail

N.B.: Gastouders en andere opvangplekken zullen ouders zelf moeten informeren.

De volgende geledingen/instanties zullen geïnformeerd worden over de daadwerkelijke inzet van het tropenrooster (**waarschuwingsfase, fase 3**):

Teamleden	<input type="checkbox"/>	Mondeling/telefonisch
MR	<input type="checkbox"/>	Mail
Leerlingen	<input type="checkbox"/>	Mondeling (door leraren)
Ouders	<input type="checkbox"/>	Mail / Parnassys
TSO	<input type="checkbox"/>	Mondeling/telefonisch
BSO	<input type="checkbox"/>	Mondeling/telefonisch
Onderwijsinspectie	<input type="checkbox"/>	Mail

N.B.: Gastouders en andere opvangplekken zullen ouders zelf moeten informeren.

Onderwijsinspectie

Evaluatie

Na iedere activatie van het Hitteprotocol volgt een evaluatie om de werkwijze te optimaliseren.

Temperatuur metingen in groep:

Juni	10:30	13:00	15:20	Buiten
1 juni				
2 juni				
3 juni				
4 juni				
5 juni				
6 juni				
7 juni				
8 juni				
9 juni				
10 juni				
11 juni				
12 juni				
13 juni				
14 juni				
15 juni				
16 juni				
17 juni				
18 juni				
19 juni				
20 juni				
21 juni				
22 juni				
23 juni				
24 juni				
25 juni				
26 juni				
27 juni				
28 juni				
29 juni				
30 juni				

Temperatuur metingen in groep:

Juli	10:30	13:00	15:20	Buiten
1 juli				
2 juli				
3 juli				
4 juli				
5 juli				
6 juli				
7 juli				
8 juli				
9 juli				
10 juli				
11 juli				
12 juli				
13 juli				
14 juli				
15 juli				
16 juli				
17 juli				
18 juli				
19 juli				
20 juli				
21 juli				
22 juli				
23 juli				
24 juli				
25 juli				
26 juli				
27 juli				
28 juli				
29 juli				
30 juli				
31 juli				

Temperatuur metingen in groep:

Augustus	10:30	13:00	15:20	Buiten
1 augustus				
2 augustus				
3 augustus				
4 augustus				
5 augustus				
6 augustus				
7 augustus				
8 augustus				
9 augustus				
10 augustus				
11 augustus				
12 augustus				
13 augustus				
14 augustus				
15 augustus				
16 augustus				
17 augustus				
18 augustus				
19 augustus				
20 augustus				
21 augustus				
22 augustus				
23 augustus				
24 augustus				
25 augustus				
26 augustus				
27 augustus				
28 augustus				
29 augustus				
30 augustus				
31 augustus				

Temperatuur metingen in groep:

September	10:30	13:00	15:20	Buiten
1 september				
2 september				
3 september				
4 september				
5 september				
6 september				
7 september				
8 september				
9 september				
10 september				
11 september				
12 september				
13 september				
14 september				
15 september				
16 september				
17 september				
18 september				
19 september				
20 september				
21 september				
22 september				
23 september				
24 september				
25 september				
26 september				
27 september				
28 september				
29 september				
30 september				